

Sygn. akt III KK 140/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący)

SSN Jarosław Matras

SSN Jacek Sobczak (sprawozdawca)

Protokolant Teresa Jarosławska

w sprawie S. G.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 6 czerwca 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich

od wyroku Sądu Okręgowego w L.

z dnia 12 czerwca 2012 r.,

częściowo zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w R.

z dnia 10 lutego 2012 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w L. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w R. z dnia 10 lutego 2012 r., S. G. został uznany winnym tego, że: I. w dniu 14 września 2011 r. w B. na skrzyżowaniu ul. W. z obwodnicą drogi K-2, kierując samochodem Mercedes Bus ominął czekający na włączenie się do ruchu samochód osobowy Ford Mondeo, tj. czynu z art. 92 § 1 k.w. w zw. z art. 23 pkt 2a prd; II. w dniu 14 września 2011

r. w miejscowości S. na trasie K-2 kierując samochodem Mercedes Bus wyprzedził inne samochody na ciągłej podwójnej linii, czym nie stosował się do znaku P-4, tj. czynu z art. 92 § 1 k.w.; III. w dniu 14 września 2011 r. na ul. . w M. P. kierując samochodem Mercedes Bus wyprzedził samochód osobowy Ford Mondeo i inne samochody na ciągłej podwójnej linii, czym nie stosował się do znaku P-4, tj. czynu z art. 92 § 1 k.w. i za te wszystkie czyny, na podstawie art. 92 § 1 k.w. w zw. z art. 9 § 2 k.w. został skazany na karę grzywny w wysokości 600 zł, zasądzono od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 zł tytułem wydatków i kwotę 60 zł tytułem opłaty.

Wyrok powyższy został zaskarżony apelacją obwinionego.

Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 12 czerwca 2012 r., częściowo zmienił wyrok Sądu Rejonowego, w ten sposób, że w kwalifikacji prawnej czynu przypisanego ww. w pkt I w miejsce art. 23 pkt 2a prd przyjął art. 23 ust. 1 pkt 2 prd, w pozostałym zaś zakresie utrzymano wyrok w mocy. Rozstrzygnięto także w przedmiocie wydatków i opłaty.

Kasację, na korzyść obwinionego S. G., od wyroku Sądu odwoławczego wywiódł Rzecznik Praw Obywatelskich zarzucając rażące naruszenie prawa procesowego, mogące mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie art. 106 § 3 k.p.w. i art. 4 k.p.w., polegające na błędnym uznaniu, iż zawiadomienie obwinionego o terminie rozprawy apelacyjnej zostało doręczone prawidłowo w sytuacji, gdy z akt sprawy wynikało, że obwiniony przebywał pod innym adresem, aniżeli ten na który wysłane zostało zawiadomienie, co w rezultacie doprowadziło do tego, że S. G., z naruszeniem przysługującego mu prawa do obrony, nie mógł uczestniczyć w tej rozprawie.

Rzecznik Praw Obywatelskich w konkluzji wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w L. w całości i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich okazała się zasadna w stopniu oczywistym.

Analiza akt sprawy nie pozostawia żadnych wątpliwości co do tego, że orzeczenie Sądu Okręgowego w L. dotknięte zostało uchybieniem wskazanym w petitum skargi kasacyjnej. Wskazać w tym miejscu należy, że prawo do obrony w postępowaniu odwoławczym realizuje się przede wszystkim w możliwości uczestniczenia oskarżonego lub obwinionego w rozprawie apelacyjnej. Możliwość taką w postępowaniu w sprawie o wykroczenie gwarantuje treść przepisu art. 106 k.p.w., który w § 1 statuuje prawo stron do uczestniczenia w rozprawie apelacyjnej, zaś w § 3 wskazuje, iż rozpoznanie sprawy w przypadku niestawiennictwa stron jest możliwe wyłącznie w sytuacji prawidłowego zawiadomienia ich o terminie rozprawy apelacyjnej.

Prawidłowe zawiadomienie jest równoznaczne z doręczeniem zawiadomienia o terminie rozprawy na zasadach przewidzianych w Kodeksie postępowania karnego, które to przepisy - zgodnie z art. 38 § 1 k.p.w. - mają zastosowanie do czynności procesowych prowadzonych w postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Bezspornym jest zatem, że w toku procedowania przez Sąd odwoławczy doszło do rażącego naruszenia tych przepisów, skutkującego pozbawieniem obwinionego możliwości realizacji prawa uczestniczenia w rozprawie odwoławczej, co stanowiło zaś rażące naruszenie jego prawa do obrony (art. 4 k.p.w.).

S. G. będąc już po raz pierwszy przesłuchiwanym w sprawie podał adres do korespondencji: B., ul. P. 36 (k.8). Od tego momentu wszelka korespondencja kierowana do ww. była wysyłana właśnie na ten adres i skutecznie podejmowana przez obwinionego (k.17, 21, 32, 40). Nadto, jak wynika z akt sprawy (k. 29,33) S. G. w korespondencji do organów sprawiedliwości także wskazywał jako miejsce swojego pobytu wskazany adres w B.

Z niewiadomych przyczyn, na etapie postępowania międzyinstancyjnego, polecono wysłanie do ww. zawiadomienia o terminie rozprawy apelacyjnej na adres: Ł., ul. S. 11/39. Tego zawiadomienia obwiniony nie podjął, co Sąd Okręgowy potraktował (art. 139 § 1 k.p.k. w zw. z art. 38 k.p.w.) ze skutkiem doręczenia (protokół rozprawy, k. 49).

Oczywistym jest, że była to decyzja wadliwa, gdyż mogła ona zapaść dopiero w przypadku nie podjęcia dwukrotnie awizowanego zawiadomienia przesłanego na adres wskazany przez obwinionego jako adres korespondencyjny. W tej sytuacji nie ma wątpliwości, że ww. obwiniony nie został prawidłowo powiadomiony o terminie rozprawy apelacyjnej. Przeprowadzenie zaś rozprawy apelacyjnej w takich okolicznościach naruszyło rażąco naruszało zasadę określoną w art. 106 § 3 k.p.w., jak i prawo obwinionego do obrony.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji wyroku.